

Plan van aanpak voor- en vroegschoolse educatie 2015

Inhoudsopgave

Introductie	Pag. 2
Ontwikkelingen	Pag. 5
Visie	Pag. 7
Plan van aanpak 2015	Pag. 8

Introductie

Op 1 augustus 2010 is de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (Wet OKE) van kracht geworden. De wet geeft gemeenten de regie over de realisatie van een dekkend voorschools aanbod voor alle jonge kinderen met een (taal)achterstand (*NJI*).

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE), maakt deel uit van het onderwijsachterstandenbeleid en is bedoeld voor peuters en kleuters met een (taal) achterstand. Het doel is om peuters met een mogelijke (taal)achterstand, de zogenoemde 'doelgroepkinderen', beter voor te bereiden op de basisschool. VVE zorgt er idealiter voor dat de peuters en kleuters met een achterstand, zonder achterstand naar groep 3 kunnen. Voorschoolse educatie is voor peuters van 2,5 tot 4 jaar. Peuterspeelzalen en kinderopvangorganisaties kunnen VVE aanbieden. De gemeente is verantwoordelijk voor de voorschoolse educatie. Vroegschoolse educatie is voor kinderen uit groep 1 en 2 van de basisschool (de 'kleuterschool'). Basisscholen zijn verantwoordelijk voor vroegschoolse educatie.

Omdat in regio Rivierenland en ook in de gemeente Neerijnen zelf, relatief veel laaggeletterdheid is en er relatief veel laagopgeleide mensen wonen, verdient VVE in Neerijnen extra aandacht.

Huidige stand van zaken in Neerijnen

In Neerijnen wordt VVE op dit moment alleen aangeboden bij kinderopvang Dribbel. Daarnaast zijn het consultatiebureau, de peuterspeelzalen, de basisscholen en de gemeente zelf betrokken bij VVE. De gemeente streeft ernaar dat de bibliotheek in de nabije toekomst een actieve partner wordt in VVE. Ook zal bekeken worden of VVE op peuterspeelzalen geïmplementeerd kan worden.

In Neerijnen heeft het College op 22 maart 2010 de '*Visie op de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie 2011-2014*' vastgesteld. Deze visie is aan vernieuwing toe. Verder is geconstateerd dat VVE verbetering en doorontwikkeling nodig heeft. Dat werd onlangs bevestigd in het '*Rapport van bevindingen kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie in 2014 in de gemeente Neerijnen*' van de Inspectie van het Onderwijs (2014). De visie en het zeer recente rapport van de Onderwijsinspectie geven inzicht in ontwikkelingen van de laatste jaren:

Visie 2011-2014:

Slechts enkele ambities over de 'gewenste situatie' in Neerijnen, die zijn vastgelegd in het visiedocument voor de periode 2011-2014, werden behaald. Hieronder volgt een toelichting op de al dan niet behaalde ambities.

Peuterspeelzalen werken nog niet op ambitieniveau 2

Alle peuterspeelzalen werken nog op ambitieniveau 1 (één beroepskracht per groep), terwijl de ambitie was dat ze inmiddels allemaal op ambitieniveau 2 (twee beroepskrachten per groep) zouden werken. Met andere woorden: geen enkele peuterspeelzaal kan op dit moment als VVE-locatie beschouwd worden.

Geen samenwerking met Eben-Haëzerschool

De ambitie was een intensieve samenwerking tussen de Eben-Haëzerschool, 't Olifantje en Kinderopvang Rivierenland tot stand te brengen en een voorschool, een groep 0, bij de Eben-Haëzerschool op te zetten. De reden hiervoor was dat ouders uit de reformatorische doelgroep de drempel om hun kind naar een peuterspeelzaal te brengen hoog vinden, volgens medewerkers van het consultatiebureau. Deze samenwerking en de eigen groep 0 zijn vooralsnog niet gelukt. De huidige directeur van de reformatorische basisschool heeft een eigen visie op de ontwikkeling van peuters. Hij is van mening dat het stimuleren van taalontwikkeling bij peuters, onder andere door voorlezen, heel belangrijk is, maar naar zijn mening kan dat het beste thuis, in een rustige omgeving, door de moeder gebeuren.

Peuterspeelzalen samen in Stichting Peuterspeelzalen Gemeente Neerijnen

In 2013 zijn gingen de vier peuterspeelzalen samen in Stichting Peuterspeelzalen Gemeente Neerijnen (SPGN). Deze keuze werd gemaakt om de peuterspeelzalen overeind te houden, onder meer om de mogelijkheid te behouden er in de (nabije) toekomst VVE te verzorgen.

Geen uniforme overdracht

Vanaf augustus 2011 zou er door alle betrokken uitvoerders gewerkt moeten worden met een uniform overdrachtsformulier, maar dat is nog niet het geval. Een overdrachtsformulier wordt gebruikt voor de overgang van voor- en vroegschool naar de basisschool. Bij doelgroepkinderen wordt de overdracht mondeling toegelicht. Een goede overdracht is van belang om de ontwikkeling van kinderen goed te kunnen volgen en sturen. De basisscholen kunnen zo rekening houden met eventuele aandachtspunten.

Voorzieningen samengebracht in Kulthurhusen

Om de onderwijsachterstanden optimaal te kunnen bestrijden is een integrale aanpak van peuterspeelzaalwerk, kinderopvang, onderwijs, jeugdgezondheidszorg en bibliotheek nodig. De ambitie was deze integrale aanpak te stimuleren door meerdere voorzieningen samen te brengen in een gebouw. Het samenbrengen van voorzieningen is gelukt in de Kulthurhusen Ophemert en Haaften.

Rapport van Inspectie van het Onderwijs (december, 2014):

Neerijnen scoort op drie van de dertien punten een voldoende.

Voldoende beoordeeld:

- Volgens de Onderwijsinspectie zijn de criteria voor de 'doelgroepkinderen' duidelijk geformuleerd. Kinderen die volgens de criteria van de gemeente in aanmerking komen voor VVE worden 'doelgroepkinderen' genoemd.
- Er zijn afspraken gemaakt over het VVE- programma Piramide, een van de erkende VVE- methodes.
- Ook heeft de gemeente geregeld dat de GGD voortaan bij de jaarlijkse beoordeling van de voorscholen, ook de voorwaarden voor VVE meeneemt. De GGD controleert dus of Dribbel aan de wettelijke eisen voor VVE voldoet. Dit betekent dat de gemeente voldoet aan de minimumeisen voor de uitvoering toezicht op en handhaving van kinderopvang. Ook dit onderdeel kreeg een voldoende beoordeling.

In het rapport komen de volgende verbeterpunten naar voren:

- Er worden onvoldoende doelgroepkinderen bereikt. Hoeveel kindplaatsen er nodig zijn, is te berekenen op basis van het percentage leerlingen van 4 en 5 jaar met een leerlinggewicht. Dit waren in 2012 24 kinderen. Dribbel in Waardenburg biedt 10 plaatsen aan. Als alle doelgroepkinderen daadwerkelijk geïndiceerd zouden worden en ook daadwerkelijk zouden deelnemen aan VVE, zouden er te weinig plaatsen zijn.
- De toeleiding (het proces van indicatie tot daadwerkelijk aankomen bij VVE) kan worden aangescherpt; De registratie van doelgroepkinderen is niet sluitend geregeld. Het is nog niet gelukt om een goed overzicht te krijgen van doelgroepkinderen en wie waarom niet naar de voorschool gaat. Het consultatiebureau houdt niet bij hoeveel indicaties (verwijzingen naar VVE) afgegeven worden. Ook is er geen contact tussen het consultatiebureau en Dribbel om na te gaan of een doelgroepkind daadwerkelijk met VVE begint.
- Gericht ouderbeleid ontbreekt; Het ouderbeleid heeft zich sinds 2012 niet substantieel ontwikkeld. Er wordt wel gebruik gemaakt van (voor)leesprogramma's, maar dat is niet genoeg om ouders te stimuleren VVE- activiteiten te doen met hun kind thuis of op school. Daarnaast moet het beleid om ouders te informeren over de ontwikkeling van hun kind verder ontwikkeld worden. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om gemeentelijk ouderbeleid te ontwikkelen.

- Het bestaande beleid op het gebied van externe zorg moet uitgewerkt worden; Er is geen overzicht van externe zorg en de mogelijke invloed op de interne kwaliteitszorg. Voorbeelden van externe zorg zijn de jeugdgezondheidszorg en de GGD. Interne kwaliteitszorg is een breed begrip dat alle activiteiten omvat die de interne kwaliteit waarborgen, zoals schoolmaatschappelijk werk, maar ook scholing van medewerkers. De gemeente is van plan om te komen tot een integrale aanpak van peuterspeelzaalwerk, kinderopvang, onderwijs en jeugdgezondheidszorg, met bibliotheek als essentiële partner. Deze aanpak is nog niet uitgewerkt.
- De doorgaande lijn tussen voorschool en vroegschool moet zich verder ontwikkelen. Hiervoor moet eerst duidelijk worden hoeveel VVE- locaties er zullen zijn, omdat dan duidelijk is welke partners samen kunnen werken aan de doorgaande leerlijn.
- Hoewel er inmiddels een resultaatafspraken is gemaakt moeten de ambities verder uitgewerkt worden, mede in overleg met de stuurgroep convenant 'Versterking Taalniveau' en LEA.
- De coördinatie op gemeentelijk niveau, dus intern, is onvoldoende belegd.
- Er moet sprake zijn van systematische evaluatie door de gemeente; Hierover zijn nog geen afspraken gemaakt.
- Er zijn geen afspraken of beleid gemaakt ten aanzien van interne kwaliteitszorg.
- Er moet duidelijker in kaart worden gebracht hoe de subsidieverstrekking etc. rondom VVE geregeld is. Jaarlijks ontvangt de gemeente een rijksbegroting voor de uitvoering van de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (wet OKE). Daarnaast gebruikt de gemeente eigen middelen voor de exploitatie van de peuterspeelzalen. Hoe het een en ander verdeeld is, is niet geheel duidelijk

Ontwikkelingen (lokaal en landelijk)

Lokaal

Ondanks dat er nog veel op de 'VVE to do lijst' staat, worden er wel degelijk stappen gezet om VVE in Neerijnen verder te ontwikkelen. Dit heeft als resultaat dat de beoordeling van het gemeentelijk VVE-beleid door de Onderwijsinspectie op twee van de dertien punten gestegen is. Daarnaast wordt er nog op andere manieren aan VVE gewerkt, namelijk:

- Er is kritisch gekeken naar de huidige stand van zaken binnen de gemeente.
- Er zijn uitgangspunten voor de komende jaren geformuleerd.
- Er is de laatste tijd uitgebreid besproken welke rol de bibliotheek zou kunnen vervullen in het bijdragen aan de taal- en leesontwikkeling van jonge kinderen. Neerijnen gaat een pilotproject starten met de bibliotheek. Er wordt gezocht naar verbinding tussen verschillende partijen die kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van VVE- doelgroepkinderen, ook om bij te dragen aan een doorgaande leerlijn.
- Medewerkers zijn naar verschillende VVE- bijeenkomsten geweest, waar informatie verkregen werd over onder andere het proces van resultaatafspraken maken, ouderbetrokkenheid vormgeven en nieuwe ontwikkelingen.
- Er is aan Kinderdagverblijf Dribbel gevraagd om duidelijk(er) in kaart te brengen hoe zij VVE vormgeven in hun dagstructuur.
- Er worden afspraken gepland met collega's van andere gemeenten om te bekijken hoe zij de verschillende aspecten van VVE vormgeven.
- De peuterspeelzalen hebben een doorstart gemaakt en zijn nu samengevoegd in SPGN.
- Er is een start gemaakt met gesprekken met betrokken partijen over de doorontwikkeling van VVE. Deze gesprekken worden komende maanden voortgezet.
- De financiën rondom VVE zijn verder in kaart gebracht.

Landelijk

De overheid wil de kinderopvang en peuterspeelzalen geleidelijk harmoniseren. Per 1 januari 2015 worden de regels voor de beroepskracht-kindratio gelijkgesteld tussen kinderopvang en peuterspeelzaal. Het vier-ogen-principe gaat per 1 juli 2015 ook gelden in de peuterspeelzalen. Ook moeten beide voorzieningen vanaf 2015 wijzigingen doorvoeren in hun pedagogisch plan en moeten beide voorzieningen hun medewerkers extra opleiden om alert te zijn op kinderen die een ontwikkelachterstand dreigen op te lopen. Daarnaast moeten pedagogisch medewerkers op termijn gaan voldoen aan het 3F taalniveau op de onderdelen mondelinge vaardigheden en leesvaardigheden.

Het kabinet wil vanaf 2016 één kwaliteitskader voor alle voorschoolse voorzieningen en één financieringsstructuur voor alle ouders gaan invoeren. Als de Eerste en Tweede Kamer daarmee instemmen, worden de eisen voor peuterspeelzalen dus aangescherpt. Zodra de kwaliteitseisen gelijkgeschakeld zijn, krijgen ouders kinderopvangtoeslag voor de opvang van hun keuze, dus voor zowel peuterspeelzalen als kinderopvang (nu alleen nog bij keuze voor kinderopvang). Het kabinet wil beide maatregelen vanaf 1 januari 2016 introduceren.

Ook wil het kabinet een verbetering van de pedagogische kwaliteit realiseren. Volgens het kabinet vraagt dit om specifieke scholing. Daarom staat het maken van afspraken met brancheorganisaties over structurele scholing van medewerkers, waarbij o.a. aandacht is voor de beheersing van de Nederlandse taal, op de planning. Ook wil het kabinet dat er een betere mix van hbo- en mbo functies op de werkvloer komt. Er zullen in de nabije toekomst dus strengere eisen worden gesteld aan het opleidingsniveau van medewerkers. Daarnaast wil het kabinet een kindvolgsysteem introduceren, om een goede overgang van

de voorschool naar de basisschool te kunnen maken en om een doorlopende leerlijn te creëren. De verbetering van de pedagogische kwaliteit zal extra tijd kosten en daarom stapsgewijs plaatsvinden (*Kamerbrief Asscher en Dekker, 1 december 2013*).

Daarnaast heeft de VNG onlangs, in reactie op bovenstaande voorgestelde wetswijzigingen, een voorstel gepresenteerd aan de Tweede Kamer, waarin gepleit wordt voor het 'ontwikkelrecht'. Dit houdt in dat alle peuters vanaf 2016 twee dagdelen gebruik mogen maken van een voorschoolse voorziening. De VNG ziet kinderopvang niet als arbeidsparticipatie-instrument en wil dan ook geen onderscheid maken tussen werkende en niet werkende ouders. Voor VVE- doelgroepkinderen verandert er niets (vier dagdelen). De verantwoordelijkheid voor het ontwikkelrecht zou dan bij de gemeente komen te liggen (*Brief VNG, 12 september 2014*).

De gemeente Neerijnen bereidt zich onder andere voor op deze ontwikkelingen door hierover in gesprek te gaan met peuterspeelzalen (zie plan van aanpak) en de financiën inzichtelijk te maken.

Visie

Visie Neerijnen op VVE

De noodzaak van VVE moet doordrongen zijn in alle lagen van het onderwijs in Neerijnen, of het nu de peuterspeelzaal, het kinderdagverblijf of de basisschool is. Er moet aandacht zijn voor VVE binnen de gemeente om kinderen een gezonde educatieve basis te geven voor hun verdere schoolcarrière. Achterstanden moeten vroegtijdig worden opgespoord en verbeterd en ook de aansluiting op het basisonderwijs moet worden verbeterd. Dit alles moet de basis zijn om latere vroegtijdige schooluitval te voorkomen. Een voltooide schoolopleiding zorgt voor meer kansen op de arbeidsmarkt en houdt verband met een betere gezondheid en minder gebruik van sociale vangnetten. Hoofdprioriteit moet liggen bij de officiële indicatiestellingen. De gemeente Neerijnen streeft er naar dat alle geïndiceerde kinderen daadwerkelijk terechtkomen op een VVE- instelling.

Visie op doorontwikkeling VVE

Op dit moment ontbreekt een duidelijke basis voor VVE, namelijk beleid waaraan duidelijke SMART (specifieke, meetbare, acceptabele, realistische en tijdsgebonden) doelen ten grondslag liggen. Dit lijkt er mede voor gezorgd te hebben dat VVE sinds 2011 onvoldoende verder ontwikkeld is. Op basis van bovenstaande bevindingen is het voorstel om 'bij het begin te beginnen': eerst starten met een degelijke basis, om vanuit daar het VVE- beleid in de gemeente steeds verder te ontwikkelen en vorm te geven. Wij adviseren daarom 2015 als een 'overgangsjaar' te beschouwen, waarin de inrichting, ontwikkeling en verbetering van VVE centraal staan. Onderstaand plan van aanpak licht dit verder toe. Het doel is om vanaf 1 januari 2016 een gedegen beleids- en uitvoeringsplan te introduceren. Relevante partners worden betrokken bij het maken van dit plan.

Plan van aanpak

Dit plan van aanpak heeft als doel dat er in 2015 een goede VVE- infrastructuur opgezet wordt: eind 2015 moet er een gedegen basis liggen, die goed functioneert, waarin alle onderdelen (definitie doelgroepkind, bereik, toeleiding, ouderbetrokkenheid, VVE- programma, externe zorg, interne kwaliteitszorg, doorgaande lijn, resultaatafspraken, VVE- coördinatie op gemeentelijk niveau, systematische evaluatie, beoordeling basiskwaliteit door GGD en gemeentelijke subsidiekader) worden meegenomen en waarbij betrokken partners zijn meegenomen. Het streven is dan ook om bij de volgende beoordeling van de Inspectie van het Onderwijs het aantal verbeterpunten van de Onderwijsinspectie aanzienlijk te verlagen.

Inhoudelijk

Wat?	Wanneer?*	Toelichting
Gemeentelijk subsidiekader	Eerste kwartaal 2015	Er moet duidelijk in kaart worden gebracht hoe VVE wordt bekostigd (rijksmiddelen, eigen middelen etc.) en of de raad bereid is om aanvullende middelen beschikbaar te stellen.
Interne kwaliteitszorg	Eerste kwartaal 2015	De Onderwijsinspectie adviseert snel te besluiten hoeveel VVE-locaties er in de nabije toekomst beschikbaar zijn. Ook moet er aandacht zijn voor de scholing van medewerkers. Op termijn worden strengere opleidingseisen gesteld aan de pedagogisch medewerkers, o.a. wat betreft taalniveau. Als pedagogisch medewerkers niet aan de nieuwe norm voldoen, moeten zij worden bijgeschoold. Het is wenselijk om in het beleidsplan dat gemaakt zal worden gedurende 2015, al rekening te houden met de aankomende strengere eisen.
Definitie doelgroepkind	Eerste kwartaal 2015	Nagaan of huidige definitie toereikend is.
Bereik	Eerste kwartaal 2015	Het (non) bereik in kaart brengen, o.a. door in gesprek te gaan met betrokkenen. Oorzaken van het non bereik aanpakken en meenemen in het nieuwe beleid. Dit moet ervoor zorgen dat er zo snel mogelijk, maar in ieder geval vanaf 2016, (vrijwel) geen sprake meer is van non-bereik en dat in ieder geval de beweegredenen om niet naar VVE te gaan duidelijk worden.
Toeleiding	Eerste kwartaal 2015	Nagaan wat knelpunten zijn en toeleiding aanscherpen. Het streven is dat uiteindelijk alle kinderen met een VVE- indicatie ook daadwerkelijk gebruik gaan maken van VVE. Om de toeleiding naar VVE goed te organiseren en te monitoren is het nodig gegevens over de doelgroepkinderen te delen tussen de betrokken partijen. Hierbij is privacy een belangrijk aandachtspunt.
Externe zorg	Eerste kwartaal 2015	Bestaande structuren, onderlinge lijnen in kaart brengen. Ook vastleggen wie wat betaalt. Wat is de invloed van externe zorg, de jeugdgezondheidszorg, op interne zorg? Is er bijvoorbeeld contact tussen het schoolmaatschappelijk werk en externe zorgverleners?
Duidelijke VVE- doelen formuleren	Eerste halfjaar 2015	Het is belangrijk om duidelijke SMART- doelen te hebben, omdat die het beleid richting geven en een goede basis vormen voor evaluatie. Specifieke en meetbare doelen kunnen resultaten beter in kaart brengen. Doelen bepalen ook een eventuele focus op een ontwikkelingsgebied. In Neerijnen is al aangegeven dat de nadruk op de taalontwikkeling zou moeten liggen. Het is belangrijk doelen te formuleren die breed gedragen worden, ook bij de uitvoerende partijen.
Ouderbetrokkenheid	Tweede halfjaar 2015 (mogelijk al eerder starten)	Er is geen gericht ouderbeleid in de gemeente. Het is van belang de ouderpopulatie in kaart te brengen en aan de hand daarvan ouderbeleid maken. Ouderbetrokkenheid is breder dan VVE, maar ouderbetrokkenheid blijkt het meeste op te leveren bij jonge kinderen en de ontwikkeling op jonge leeftijd is erg bepalend voor de ontwikkeling op latere leeftijd. Het is voor

		kinderen, vooral voor jonge kinderen, belangrijk dat ze niet alleen op de VVE- locatie, maar ook thuis gestimuleerd worden in hun ontwikkeling. Dit gebeurt niet altijd vanzelf en het is daarom belangrijk dat ouders hierin gestimuleerd en indien nodig geholpen worden. Het is bijvoorbeeld belangrijk dat ouders thuis voorlezen en thuis verder ingaan op de thema's die bij VVE aan bod komen.
Doorgaande leerlijn	Tweede halfjaar 2015	O.a. uniform overdrachtsformulier realiseren. De doorgaande leerlijn tussen voorschool, vroegschool en basisschool moet bijdragen aan een doorgaande leerlijn van 0-23 jaar.
Resultaten	Tweede halfjaar 2015 (Proces al eerder starten, maar in tweede halfjaar moeten daadwerkelijk afspraken gemaakt worden)	Inmiddels heeft de gemeente met de basisscholen de volgende resultaatafspraak gemaakt: <i>'Per groep VVE- kinderen zal er gestreefd worden naar 1 niveau hoger eind groep 2 ten opzichte van het niveau waarmee deze kinderen in groep 1 gestart zijn' (Hierbij worden de omstandigheden per kind afzonderlijk meegenomen)</i> . De ambities moeten nog verder uitgewerkt worden, mede in overleg met stuurgroep convenant 'versterking taalniveau' en LEA. Er moeten ook afspraken komen over monitoring.
Systematische evaluatie en verbetering van VVE op gemeentelijk niveau	Tweede halfjaar 2015	Er moeten eind 2015 duidelijke afspraken liggen m.b.t. evaluatie van VVE, die onderschreven en ondertekend zijn door alle betrokken partijen.
Beoordeling basiskwaliteit voorscholen door GGD	Voortdurend	Op dit onderdeel scoort Neerijnen al een voldoende, maar het is van belang dat wanneer er nieuwe VVE- locaties bijkomen, meteen geregeld wordt dat deze ook door de GGD beoordeeld zullen worden.
Integraal VVE programma	Voortdurend	Op dit onderdeel scoort de gemeente al voldoende, maar het is belangrijk erop toe te blijven zien dat voorscholen gebruik maken van een officieel VVE- programma.
VVE- coördinatie op gemeentelijk niveau	Voortdurend	Doel is dat er eind 2015 overzicht en een goed werkend systeem is, zodat de gemeente haar coördinerende rol zo goed mogelijk kan vervullen. Er moeten rekening worden gehouden met nieuwe samenwerkingsverbanden.

Procesmatig

Wat?	Wanneer?	Toelichting
Schrijven plan van aanpak 2015	Najaar 2014	In de visie uitgebreid inhoud geven aan welke stappen genomen moeten worden in 2015, om vanaf 2016 gedegen beleid te introduceren.
Berekening maken van verschillende scenario's voor verdere invulling VVE	Zo snel mogelijk	Op dit moment zijn er vier (niet VVE) peuterspeelzalen die verlies draaien. Er moet duidelijk worden of en welke locaties in de toekomst VVE- locaties worden, om de uitvoering van VVE verder uit te werken. Dit is van invloed op tal van onderdelen waar stappen in gezet moeten worden, zoals de toeleiding en de samenwerking (doorlopende leerlijn). Ook is deze beslissing nodig om te bepalen hoeveel middelen er beschikbaar zijn per locatie. Er hebben inmiddels twee gesprekken met het peuterspeelzaalbestuur plaatsgevonden, waarin de gemeente verzocht heeft een plan voor een sluitende begroting te maken en na te denken hoe de peuterspeelzalen aan de (toenemende) kwaliteitseisen vanuit de overheid gaan voldoen. De gemeente verwacht uiterlijk in januari 2015 bericht over het plan van het peuterspeelzaalbestuur. Afhankelijk van dit plan zal besloten worden hoe de toekomst van de peuterspeelzalen eruit ziet en hoeveel locaties uiteindelijk VVE gaan verzorgen. Ook dient er gekeken te worden naar de mogelijkheden om samenwerking te zoeken met andere gemeenten. Dat zou het mogelijk maken om bijvoorbeeld kinderen uit Neerijnen gebruik laten maken van VVE in Geldermalsen, Lingewaal en/of Tiel. Hierover hebben al gesprekken plaatsgevonden met de genoemde gemeenten. Geen van de gemeenten sluit samenwerking op het gebied van VVE uit.
Aansluiten bij vergadering stuurgroep convenant 'Versterking Taalniveau' en LEA	Eerstvolgende vergadering	Nagaan wat wordt gedaan met resultaatafspraken, inventarisatie voor opzetten werkgroep.
Opzetten (en aansluiten bij) werkgroep VVE	Start bij eerstvolgende vergadering stuurgroep convenant 'Versterking Taalniveau'.	Een werkgroep met betrokken partijen die gedurende 2015 meedenkt over VVE, zorgt voor draagvlak van het beleid. De werkgroep moet uit mensen bestaan die gedurende heel 2015 betrokken willen zijn bij de beleidsvorming en het uitvoeringsplan voor VVE vanaf 2016 en het liefst ook nog vanaf 2016 betrokken blijven. Een werkgroep kan overbodig zijn, indien de gehele stuurgroep van het convenant 'Versterking Taalniveau', deze uitdaging op zich neemt. De gemeenten Geldermalsen en Tiel geven aan dat hun ervaring is dat een werkgroep goed werkt voor het creëren van draagvlak.
Oriënterende gesprekken met betrokken partijen (consultatiebureau, peuterspeelzaakbestuur, pedagogisch medewerkers, logopedist, basisscholen, bibliotheek) over de invulling en uitvoering van VVE.	November 2014 t/m eerste kwartaal 2015	Het is belangrijk draagvlak te creëren bij de partijen die het beleid uiteindelijk moeten gaan uitvoeren. Doel is dus draagvlak creëren en partijen laten meedenken over wat de doelen van het beleid zouden moeten zijn. Waar willen we naartoe, wat is reëel, waar leggen we de nadruk op, etc.

		<p>Belangrijke gespreksonderwerpen (zoals eerder uitgebreider omschreven):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resultaatafspraken uitbreiden/specificeren • Doelen • (Non) bereik (Extra aandachtspunten: Waarom komen geïndiceerde kinderen niet altijd bij VVE terecht, hoe kunnen we inzetten op 'zorgmijders'?) • Ouderbetrokkenheid • Interne kwaliteitszorg • Externe zorg • Doorgaande lijn (overdracht) • Resultaatafspraken <p>Er vinden momenteel gesprekken met de bibliotheek plaats. De bibliotheek zal vanaf het schooljaar 2015-2016 meer betrokken worden bij VVE.</p>
Evaluatie resultaatafspraken convenant 'versterking taalniveau'	Halverwege 2015	Het huidige convenant loopt nog tot het einde van het schooljaar 2015/2016. De afspraak is gemaakt dat dit convenant omstreeks juli 2016 geëvalueerd wordt. Echter, wanneer er een jaar eerder al een tussentijdse evaluatie zou plaatsvinden, kunnen deze resultaten nog worden meegenomen in het beleid vanaf januari 2016.
Afspraken maken over systematische evaluatie door de gemeente	Eind 2015	Het is belangrijk dat de gemeente regelmatig nagaat hoe het beleid in de praktijk gebracht wordt, om het overzicht vast te kunnen houden. De gemeente moet VVE systematisch evalueren en hierover afspraken maken met betrokken partijen.
Beleidsplan (inclusief uitvoeringsplan) VVE schrijven	Eind 2015 (de voorbereidingen zijn al bezig, maar de uitvoering van dit plan van aanpak moet uiterlijk eind 2015 een gedegen beleids- en uitvoeringsplan als resultaat hebben)	Het is belangrijk dat het beleidsplan een gedegen basis vormt met duidelijke (SMART-) doelen, waarin voldoende aandacht is voor evaluatie en waarin de wetswijzigingen die per 1 januari 2016 ingaan worden meegenomen. In het plan moet ook alvast aandacht zijn voor de waarborging van de pedagogische kwaliteit (o.a. het opleidingsniveau van de pedagogische medewerkers). De eisen hiervoor zullen stapsgewijs aangescherpt worden, dus het valt aan te raden om hier alvast rekening mee te houden. Het is belangrijk om bij het schrijven van het beleids- en uitvoeringsplan de bevindingen uit de gesprekken met betrokkenen mee te nemen, zodat er een breed gedragen plan geschreven wordt. Het is aan te raden tussentijds na te gaan of dit plan van aanpak bijgesteld moet worden.
Bijwonen kenniskringen	Wanneer deze georganiseerd worden	Kenniskringen over VVE geven handvatten om het beleid verder vorm te gaan te geven en er is tevens de mogelijkheid om met collega's van gedachten te wisselen. Daarnaast dragen deze bijeenkomsten eraan bij 'up to date' te blijven wat betreft nieuwe ontwikkelingen etc.
Intern:		
Taken en verantwoordelijkheden voor 2015 intern duidelijk afbakenen	Z.s.m. na het vaststellen van de visie.	Het is van belang dat er een 'eigenaar' voor VVE komt, om er in 2015 op toe te zien dat alle gewenste stappen doorlopen worden. Ook na 2015 moet er een 'eigenaar' blijven om

		ontwikkelingen bij te houden, te evalueren en het beleid bij te sturen indien nodig. Het is van belang taken en verantwoordelijkheden duidelijk af te spreken. Een (kort) structureel intern overleg kan eraan bijdragen de voortgang te monitoren.
--	--	---

* De kolom 'wanneer' is afhankelijk van de gang van zaken en daarom een richtlijn. Het is belangrijk dat alle stappen zorgvuldig genomen worden. Bij de ene partij is er bijvoorbeeld meer tijd nodig om draagvlak te creëren dan bij de andere betrokkenen. Het kan daarom dat er later in 2015 nog (extra) gesprekken nodig zijn.